

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 7. 2014, sp. zn. 8 Tdo 109/2014, ECLI:CZ:NS:2014:8.TDO.109.2014.1

Číslo: 5/2016

Právní věta:

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu je zajišťovacím institutem, který je svou povahou velmi blízký operativně pátracím prostředkům podle § 158b a násl. tr. ř. a v širším smyslu tedy slouží k předcházení, odhalování a objasňování trestné činnosti, jakož i pátrání po skrývajících se pachatelích, pátrání po hledaných nezvěstných osobách a po věcných důkazech. Lze jej považovat za podklad pro další konání trestního řízení, v němž teprve jsou skutečnosti, které jsou v odposlechu zaznamenány, prověřovány a objasňovány. Použití záznamu telekomunikačního provozu jako důkazu v jiné trestní věci (§ 88 odst. 6 věta třetí tr. ř.) nebrání skutečnost, že řízení, ve kterém byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden (§ 88 odst. 1 tr. ř.), se již nekoná (např. trestní stíhání nebylo vůbec zahájeno), nebo že právní kvalifikace skutku, která podle § 88 odst. 1 tr. ř. vedla k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, se v dalším řízení neprokázala a obviněný nebyl takovým trestným činem uznán vinným.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.11.2013

Spisová značka: 8 Tdo 109/2014

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

Předpisy: § 88 odst. 1 tr. ř.
§ 88 odst. 6 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud rozhodl o dovolání podaném nejvyšším státním zástupcem v neprospěch obviněných M. K., M. T. a J. K. a dovolání obviněných M. P., J. K. proti rozsudku Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, tak, že z podnětu dovolání nejvyššího státního zástupce podle § 265k odst. 1 tr. ř. napadený rozsudek v části týkající se obviněných M. K., M. T. a J. K. v celém rozsahu zrušil. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také další rozhodnutí na zrušenou část rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Krajskému soudu v Brně – pobočka ve Zlíně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Dovolání obviněných J. K. a M. P. odmítl.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 28. 1. 2013, sp. zn. 13 T 173/2011, byli obvinění nrap. M. P., nstržm. M. K., nstržm. M. T., nstržm. J. K. (dále uváděni bez služebních hodností) uznáni vinnými přečinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a obviněný J. K. zločinem podplacení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, kterých se podle skutkových zjištění měli dopustit tím, že obvinění J. K. a M. T. jako členové hlídky a M. K. jako velitel hlídky Policie České republiky, Dopravního inspektorátu Krajského ředitelství policie Z. k., Územní odbor U. H. (dále jen „Dopravní inspektorát“), ačkoli dne 12. 8. 2010 v 8.25 hodin v K., okres U. H., Z. k., na ulici N., obviněný M. T. při výkonu dohledu nad silničním provozem změřil radarem překročení nejvyšší povolené 50 km rychlosti v obci o 14 km/hod. obviněným J. K., řidičem osobního auta tovární značky AUDI A8, a vozidlo bezprostředně poté zastavil obviněný J. K. a společně s ním a obviněným M. K. začali s řidičem řešit zjištěný přestupek, obviněný J. K. ve snaze vyhnout se postihu v 8.40 hodin telefonicky kontaktoval obviněného M. P., vrchního inspektora Dopravního inspektorátu, jehož o situaci informoval a požádal ho o intervenci, čemuž jmenovaný vyhověl okamžitým telefonickým hovorem s obviněným M. T., na základě něhož obvinění M. K., M. T. a J. K. v rozporu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále „zákon č. 273/2008 Sb.“), § 45 odst. 1 písm. b), i) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků ozbrojených sborů (dále „zákon č. 361/2003 Sb.“), a článku 1 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 83/2006, kterým se upravuje postup orgánů Policie České republiky v souvislosti s řízením o přestupcích (dále „ZPPP“), přestože přestupek s obviněným J. K. na místě nevyřešili, nese-psali oznámení o přestupku a obviněný M. T. vyznačil do protokolu v záznamovém zařízení radaru poznámku, že vozidlo nezastavili, obviněnému J. K. vrátili doklady od vozidla a nechali jej odjet, načež ten pak opětovně v 8:44 hodin telefonoval obviněnému M. P., sdělil mu, jak dopadl, a nabídl jemu a zainteresovaným policistům úplatek v podobě bedny nespécifikovaného destilátu, což obviněný M. P. opakovaně odmítl, a poté dne 7. 1. 2011 věc přestupku vedenou pod č. j. KRPZ-61769/PŘ-2010-151106 v informačním systému Policie České republiky ETŘ z důvodu uvedeného v § 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších změn (dále „zákon č. 200/1990 Sb.“), i přes svoji informovanost šetřil a odložil v rozporu se skutečným stavem věci.

2. Za tyto trestné činy byl obviněnému M. P. uložen podle § 329 odst. 1 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání deseti měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců. Obvinění M. K., M. T. a J. K. byli podle § 329 odst. 1 tr. zákoníku odsouzeni k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců s podmíněným odkladem podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku na zkušební dobu v trvání dvanácti měsíců. Obviněný J. K. byl podle § 332 odst. 2 tr. zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání osmnácti měsíců s podmíněným odkladem jeho výkonu podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku na dobu dvou roků, a podle § 67 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku za použití § 68 odst. 1, 2 a § 69 odst. 1 tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výši 50 000 Kč, s náhradním trestem odnětí svobody v trvání tří měsíců.

3. Krajský soud v Brně – pobočka ve Zlíně jako soud odvolací rozsudkem ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, z podnětu odvolání všech obviněných rozhodl tak, že:

I. rozsudek soudu prvního stupně ohledně obviněných M. K., M. T. a J. K. podle § 258 odst. 1 písm. d), odst. 2 tr. ř. zrušil a podle § 259 odst. 3 tr. ř. tyto obviněné podle § 226 písm. a) tr. ř. zprostil obžaloby pro výše popsany skutek,

II. odvolání obviněných M. P. a J. K. podle § 256 tr. ř. zamítl.

II. Dovolání a vyjádření k nim

4. Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podali dovolání opřená o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. prostřednictvím obhájců obvinění M. P. a J. K. a nejvyšší státní zástupce v neprospěch obviněných M. K., M. T. a J. K.

5. Obviněný M. P. v dovolání poukázal na to, že jemu za vinu kladený čin je jen součástí celého jednání všech obviněných a ve vztahu k němu nevymezuje dostatečně rozhodné okolnosti postihující všechny znaky skutkové podstaty přečinu, za který byl odsouzen, když ve vztahu k jeho osobě není uveden právní předpis, v rozporu s nímž měl postupovat, ani to, v čem mělo jeho jednání spočívat. Odvolacímu soudu vytkl, že spoluobviněné M. K., M. T. a J. K. podle § 226 písm. a) tr. ř. pro týž skutek na stejném skutkovém základě zprostil obžaloby, avšak jeho uznal vinným. Za nesprávné považoval, že pro uvedený závěr o zproštění ostatních obviněných vycházel odvolací soud z názoru, že nemohl použít jako důkaz odposlechy, neboť spoluobvinění, na rozdíl od obviněného M. P., nebyli stíháni pro zločin přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 tr. zákoníku, jenž byl určujícím pro splnění podmínek § 88 odst. 1 tr. ř. Obviněný M. P. s odkazem na průběh svého trestního řízení považoval použití právní kvalifikace podle § 331 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku za účelové jen proto, aby mohly být odposlechy ve vztahu k němu použity. Účelovost shledával v tom, že z obsahu odposlechů zajištěných v jiné trestní věci bylo jednoznačně patrné, že úplatek nejenže nepřijal, ale opakovaně ho odmítl, což potvrdil i rozsudek soudu prvního stupně, kterým pro trestný čin přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 tr. zákoníku nebyl uznán vinným. Podle obviněného tak došlo k zneužití uvedené právní kvalifikace jen k tomu, aby mohl být odposlech v jiné trestné věci podle § 88 odst. 6 tr. ř. využit, a to i přesto, že obviněný se takového trestného činu fakticky nedopustil. Jako další důvod, proč nemohly být odposlechy ve vztahu k němu použity, obviněný označil, že v době odposlechů, a dokonce i po ukončení věci, ve které byly povoleny, jejím odložením dne 5. 10. 2010, nebylo vůči němu vedeno trestní stíhání, neboť to bylo zahájeno až 4. 5. 2011, ač odposlechy byly povoleny mnohem dříve. Z dikce ustanovení § 88 odst. 6 tr. ř. dovodil, že předpokládá, že pro použití odposlechů v jiné trestní věci je rozhodné, že již v době povolení odposlechů je v této jiné věci vedeno stíhání, což v jeho případě naplněno nebylo.

6. Obviněný M. P. k právní kvalifikaci přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku z obsahu popsání skutku v rozsudku soudu prvního stupně dovodil, že v něm chybí odkaz na konkrétní zákonné ustanovení či právní předpis, který měl porušit. Zdůraznil, že obviněný J. K. zakročující hlídce, a to ještě dříve, než dovolateli telefonoval, sdělil, že nesouhlasí s vyřízením na místě, a tímto jeho odmítnutím přestupku byla věc na místě vyřešena, bez ohledu na případný následný telefonát. Zneužití pravomoci úřední osoby podle obviněného nelze shledávat v tom, že byl přestupek odložen, jak se to stalo v projednávaném případě. S poukazem na konkrétní skutečnosti zjištěné v posuzované věci tvrdil, že z jeho strany nedošlo k výkonu pravomoci způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, ale jednalo se o postup v souladu s postupem podle § 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb. Zdůraznil, že podmínkou tohoto ustanovení je možnost odložit věc, což lze, když se do 1 měsíce ode dne, kdy se o přestupku dověděl, nezjistí, že jej spáchala určitá osoba. On si nespojil předmětný přestupkový spis s uvedeným telefonátem a přestupek vyřizoval kolega T., kterému se v době 30 dnů nepodařilo zjistit, kdo přestupek spáchal, a až po uplynutí této lhůty bylo sděleno, že vozidlo řídila blízká osoba, což umožňovalo věc odložit. V této souvislosti soudu vytkl, že znak „výkon pravomoci v rozporu s právním předpisem“ dovozoval jen na základě vlastní úvahy a v rozporu se zákonem. V době, kdy učinil záznam o odložení věci, šlo o rutinní postup při stejném řešení mnoha podobných případů, neboť pro odstup doby si jej nedával do souvislosti s telefonickým hovorem, který se odehrál před téměř pěti měsíci a který si pro nepodstatnost ani nepamatoval. I v případě, že by si vzpomněl, musel by respektovat obsah spisu. Neztotožnil se proto s použitou právní kvalifikací a závěr soudu, jenž k ní vedl, považoval za

odporující zákonu, neboť pokud by na základě informace provozovatele vozidla věc neodložil on, odložil by ji jiný pověřený pracovník.

7. Další výhrada obviněného M. P. směřovala proti zákonnosti použitých záznamů odposlechnů ve věci, v níž byly pořízeny, což podle něj též vedlo k nemožnosti jejich použití v jeho trestní věci, protože byly-li odposlechy protizákonně pořízeny, nemohly být použity proti němu a z nich dovozená skutková zjištění nemohla sloužit jako podklad pro právní kvalifikaci podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. V tomto nedostatku shledal existenci extrémního nesouladu. Obviněný vyšel z toho, že odposlech nařízený ve věci obviněného J. K. vedené tehdejší Inspekcí PČR pod sp. zn. IN-K-1196/2009 a z něj vyplývající záznam o odposlechu je důkazem nezákonným v zásadě proto, že odposlech nebyl nařízen soudem v řádně zahájeném trestním řízení pro zákonem kvalifikovanou trestnou činnost a nebyl podložen relevantními indiciemi, z nichž by bylo možno dovodit důvodné podezření ze spáchání trestného činu. Za další vadu označil, že příkaz nebyl individualizován ve vztahu ke konkrétní osobě a její uživatelské stanici a zdůvodněn z hlediska jejího používání, v příkazu nebylo uvedeno, jaké skutečnosti významné pro trestní řízení mají být odposlechem zjištěny, zda a proč je nelze zjistit jinými důkazy. Nebyly ani splněny podmínky § 160 odst. 3, 4 tr. ř. pro nařízení odposlechu jako neodkladného úkonu, přičemž tento postup nebyl zdůvodněn v souladu s rozhodnutím Ústavního soudu sp. zn. [I. ÚS 3369/10](#), případně rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. [15 Tdo 510/2013](#). Obviněný vyslovil názor, že když usnesením Inspekce Policie České republiky ze dne 5. 10. 2010 ve výše uvedené (původní) věci došlo k jejímu odložení podle § 159a odst. 1 tr. ř., neboť nebyly zjištěny takové skutečnosti, které by odůvodňovaly alespoň zahájení trestního stíhání, pak v době nařízení odposlechnů nedisponovaly orgány činné v trestním řízení dostatečnými poznatky, a proto jen stěží bylo možné připustit splnění podmínek pro užití odposlechnů podle § 88 odst. 6 tr. ř.

8. V závěru dovolání obviněný M. P. navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, ve výroku, kterým bylo jeho odvolání podle § 256 tr. ř. zamítnuto, rozsudek soudu prvního stupně ze dne 28. 1. 2013, sp. zn. 13 T 173/2011, a sám aby obviněného podle § 226 písm. a), případně písm. b) tr. ř. zprostil obžaloby, eventuálně aby věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

9. Obviněný J. K. v dovolání rovněž zpochybnil použitelnost záznamů odposlechnů telekomunikačního provozu. Zejména kladl důraz na to, že odposlechy byly povoleny v jiné trestní věci, a to ve spisu Inspekce Policie České republiky sp. zn. IN-TC-670/2009, v níž byl dne 30. 11. 2009 vyhotoven záznam podle § 158 odst. 3 tr. ř. o zahájení úkonů trestního řízení pro podezření z účasti na zločinném spolčení podle § 163a tr. zák. ohledně něho a dalších podezřelých. Z obsahu uvedeného spisu uvedl konkrétní úkony orgánů činných v trestním řízení, z nichž zdůraznil zejména zprávu ze dne 1. 7. 2010, v níž bylo konstatováno, že z dosud provedeného prověřování nevyplývaly žádné konkrétní informace, které by potvrzovaly trestnou činnost podezřelých popsanou v záznamu podle § 158 odst. 3 tr. ř., a přesto byl dne 27. 4. 2010 policejním orgánem podán návrh na vydání příkazu k použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu telefonních stanic podezřelých osob, na jehož základě byl po jeho povolení realizován. Obviněný J. K. tak má za to, že především není vůbec zřejmé, z jakého důvodu bylo trestní řízení ve vztahu ke všem v záznamu uvedeným osobám zahájeno, a protože k podnětu policejního orgánu a návrhu státního zástupce na vydání soudního příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly přiloženy relevantní odpovídající důkazy, bylo namístež návrh státního zástupce zamítnout. Z příkazu ani v minimální míře nevyplývá, jaké skutečnosti významné pro trestní řízení mají být takto zjištěny a z čeho je to dovozováno, a proto takový postup policejního orgánu vykazuje znaky účelově svévolného, a tudíž nepřijatelného přístupu k odposlechnům. S poukazem na usnesení o odložení věci podle § 159a odst. 1 tr. ř. ze dne 5. 10. 2010 navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 28. 1. 2013, sp. zn. 13 T 173/2011, a rozsudek Krajského soudu v Brně –

pobočky ve Zlíně ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, ve výroku o vině a trestu a aby podle § 2651 odst. 1 tr. ř. věc přikázal Okresnímu soudu v Uherském Hradišti, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

10. Nejvyšší státní zástupce podal dovolání proti zprošťující části rozsudku Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, v neprospěch obviněných M. K., M. T. a J. K. s poukazem na existenci extrémního nesouladu mezi učiněnými skutkovými zjištěními a provedenými důkazy. Neztotožnil se s názorem v něm vysloveným, že záznamy telekomunikačního provozu provedené v jiné trestní věci nelze použít v předmětném řízení z důvodu, že byly realizovány v původní trestní věci podle trestního řádu ve znění § 88 odst. 1 tr. ř. účinném do 31. 12. 2011, jež povolení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu ve vztahu k trestné činnosti, které se měli dopustit obvinění M. K., M. T. a J. K., neumožňovalo. Státní zástupce poukázal zejména na to, že ustanovení § 88 tr. ř. se v průběhu řízení vedeného v této trestní věci změnilo na základě zákona č. 459/2011 Sb. s účinností od 1. 1. 2012. Do jeho účinnosti, tzn. do 31. 12. 2011, bylo možné odposlech a záznam telekomunikačního provozu nařídít, bylo-li vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný zločin (§ 14 odst. 3 tr. zákoníku) nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva. V době, kdy se obvinění v projednávané věci dopustili činu kvalifikovaného jako přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, aplikace § 88 odst. 1 tr. ř. nepřipadala v úvahu. Ve věci, kde byly povoleny, však jde o situaci, kdy odposlechy byly povoleny a provedeny v řízení vedeném Inspekcí Policie České republiky pod sp. zn. IN-TC-670/2009, pro podezření ze spáchání trestného činu účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 1 tr. zák., tj. za splnění podmínek § 88 tr. ř. před novelou účinnou ke dni 1. 1. 2012. Při tomto závěru bylo možné po 1. 1. 2012 na základě změn, k nimž došlo v ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř. zákonem č. 459/2011 Sb., užit jako důkaz odposlech a záznam telekomunikačního provozu mimo jiné i v řízení vedeném pro trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku, a tudíž postupovat podle § 88 odst. 6 věta třetí tr. ř. i v právě projednávané věci.

11. Státní zástupce v této souvislosti připomenul zásadu, že procesní úkony se v průběhu trestního řízení provádějí podle trestního řádu účinného v době, kdy je úkon prováděn, což znamená, že pokud bylo trestní řízení zahájeno podle trestního řádu účinného dříve a ještě neskončilo, postupuje se v dané věci od data účinnosti nového procesního předpisu podle nových, resp. novelizovaných ustanovení. K tomu zmínil možnost výjimek, jestliže je zapotřebí v rámci zajištění kontinuity probíhajícího procesu upřednostnit dřívější procesní právo před pozdějším, jak upravují přechodná a závěrečná ustanovení trestního řádu, avšak s tím, že zákon č. 459/2011 Sb. ve vztahu k odposlechům předchozí úpravu neupřednostnil. Z těchto důvodů bylo podle státního zástupce v souladu s ustálenou judikaturou, z níž citoval rozhodnutí č. 2/1998 Sb. rozh. tr., zapotřebí aplikovat uvedenou obecnou zásadu a postupovat podle znění § 88 odst. 1 tr. ř. upraveného zákonem č. 459/2011 Sb. Podle uvedeného principu měl odvolací soud postupovat i v této trestní věci, neboť ustanovení § 88 odst. 6 tr. ř. bylo s účinností od 1. 1. 2012 použitelné ve věci obviněných M. K., M. T. a J. K., neboť u nich, s ohledem na to, že byli stíháni pro trestný čin podle § 329 tr. zákoníku, jenž již je konkrétně v § 88 odst. 1 tr. ř., kdy jej odvolací soud aplikoval, uveden. Měl být proto ve vztahu k prokázání jimi nyní spáchané trestné činnosti využit odposlech a záznam telekomunikačního provozu zajištěný ve věci vedené Inspekcí Policie České republiky pod sp. zn. IN-TC-670/2009. Státní zástupce se neztotožnil s argumentací Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně a odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2013, sp. zn. [15 Tdo 510/2013](#), s tím, že předmětem posouzení tam sice byla obdobná problematika, ale nikoli za existence zcela shodných konkrétních okolností. Státní zástupce rovněž zdůraznil výkladovou praxi vztahující se k ustanovení § 88 tr. ř., jakož i odbornou literaturu (článek ŠÁMAL, P. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu ve světle judikatury, Soudní rozhledy, 2000, č. 3, s. 67) a poukázal i na vývoj právní úpravy § 88 tr. ř. Na základě všech těchto argumentů dovedl závěr, že ve věci obviněných M. K., M. T. a J. K. v napadeném rozhodnutí Krajský soud v Brně – pobočka ve Zlíně jako soud odvolací na základě nesprávného výkladu § 88

odst. 6 tr. ř. dospěl k mylnému závěru, že nebylo možné připustit jako důkaz odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu. Nebyl proto při nevyužití tohoto důkazu náležitě zjištěn skutkový stav věci, což bylo zásadním důvodem pro zproštění těchto obviněných obžaloby, s čímž se neztotožnil.

12. Z těchto důvodů státní zástupce navrhl ohledně tří obviněných, vůči nimž dovolání podal, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 tr. ř. zrušil v napadené části rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a dále postupoval podle § 265l odst. 1 tr. ř. a přikázal Krajskému soudu v Brně – pobočka ve Zlíně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

13. Ve vyjádření k dovoláním obviněných M. P. a J. K. nejvyšší státní zástupce setrval na stanovisku, jež obsahovalo jeho vlastní dovolání, spočívající v zásadě na tom, že soudy mohly za podklad svého rozhodnutí o vině všech obviněných použít informace vyplývající z telefonních hovorů, které byly získány na základě příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, vydaného Okresním soudem Brno-venkov dne 3. 6. 2011, sp. zn. V 6-11/2010-SZN 526/2009, tzn. v jiné trestní věci, protože odůvodnění tohoto příkazu splňuje všechny potřebné náležitosti a příkaz byl vydán v řádně vedeném trestním řízení, po vydání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 tr. ř., v rámci prověřování konaném za účelem potvrzení či vyvrácení podezření o spáchání trestného činu, což opodstatňuje i odložení věci podle § 159a odst. 1 tr. ř. Z těchto důvodů neshledal argumentaci obviněného J. K. v jím podaném dovolání důvodnou. Ve vztahu k dovolání obviněného M. P. zdůraznil, že v řízení vedeném u Okresního soudu v Uherském Hradišti pod sp. zn. 13 T 173/2011 bylo tomuto obviněnému mimo jiné kladeno za vinu spáchání zločinu přijetí úplatku podle § 331 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku, přičemž tato kvalifikace ve svém důsledku umožňovala použití záznamu telekomunikačního provozu jako důkazu, jakož i to, že nešlo jen o účelové použití této právní kvalifikace a záznamy bylo možné použít vůči všem spoluobviněným, i když se jich kvalifikace podle § 331 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku netýkala. K výhradám tohoto dovolatele ke správnosti právního posouzení poukázal na to, že obviněný M. P. modifikoval rozhodná skutková zjištění, neboť v rozporu se zajištěnými důkazy (podle obsahu telefonátu obviněného se zasahujícími policisty či protokolů o tomto úkonu) tvrdil, že policisté vozidlo nezastavili a obviněného J. K. nechali odjet. Rovněž všichni věděli, kdo řídil vozidlo v okamžiku, kdy překročilo povolenou rychlost. Proto odkaz na tzv. osobu blízkou a odložení přestupkové věci uvedenému skutkovému ději neodpovídá. Tento je zcela jinak a dostatečně popsán ve výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně včetně odkazu na právní normy. Soudy proto správně vzaly za prokázané, že obviněný a i další policisté jednali v rozporu zejména s § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb. či článkem 1 ZPPP. Ze skutkové věty lze bez pochybností dovodit naplnění všech znaků skutkové podstaty přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, neboť obviněný M. P. jako úřední osoba ve smyslu § 127 odst. 1 písm. e) tr. zákoníku, tj. jako policista nadřízený policistům zasahujícím proti obviněnému J. K., jim v rozporu s citovanými právními předpisy udělil pokyn, aby postupovali nezákonně v přestupkovém řízení, což se také stalo, čímž obviněnému J. K. vznikl neoprávněný prospěch. Z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obou obviněných odmítl podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř.

14. K dovolání nejvyššího státního zástupce se vyjádřili obvinění J. K., M. K., M. T. Obviněný J. K. označil dovolání nejvyššího státního zástupce za nepřipustné, neboť nesměřuje do právního posouzení skutku, ale do skutkových zjištění, přičemž ani jeho argumentace není správná. Obviněný má za to, že zproštění obžaloby vylučuje možnost podat dovolání pro nesprávné právní posouzení, neboť to, že nebylo prokázano, že se skutek stal, je výrokem opřeneným výlučně o skutková zjištění. Jelikož odvolací soud neučinil vůbec žádné právní posouzení, nelze se podle obviněného dovoláním domáhat toho, že právní posouzení je nesprávné. Vyslovil nesouhlas s tvrzením dovolatele o možnosti

použití záznamu odposlechu jako důkazu v trestním řízení vedeném v jiné trestní věci, a proto navrhl, aby dovolání nejvyššího státního zástupce bylo Nejvyšším soudem jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítnuto. Obvinění M. K. a M. T. podali společně vyjádření, v němž s poukazem na ustálenou judikaturu a při ztotožnění se se závěry, k nimž ohledně použitelnosti odposlechů v posuzované věci dospěl odvolací soud, namítali, že dovolání nejvyššího státního zástupce bylo podáno z jiného důvodu, než který je uveden v § 265b tr. ř., neboť otázka zákonnosti a použitelnosti důkazů v trestním řízení je ryze procesní otázkou, kterou nelze v rámci dovolání relevantně uplatnit. Proto navrhli, aby dovolací soud dovolání nejvyššího státního zástupce podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl, případně zamítl podle § 265j tr. ř.

III.

Přípustnost dovolání

15. Nejvyšší soud jako soud dovolací nejprve zkoumal, zda podaná dovolání splňují formální náležitosti dovolání, a shledal, že jsou všechna přípustná podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. b), h) tr. ř. a byla podána osobami oprávněnými podle § 265d odst. 1 písm. a), b), odst. 2 tr. ř. Při posuzování, zda byla podána na místě, kde lze podání učinit a v zákonné lhůtě podle § 265e odst. 1, 2 tr. ř., shledal, že předepsané zákonné podmínky splňují dovolání obviněného M. P. a nejvyššího státního zástupce, nikoliv však dovolání obviněného J. K., které bylo podáno sice na zákonem stanoveném místě, avšak opožděně.

16. Z obsahu trestního spisu Okresního soudu v Uherském Hradišti sp. zn. 13 T 173/2011, se podává, že obviněný J. K. byl na základě plné moci ze dne 30. 5. 2011 zastoupen obhájcem JUDr. J. P. Dovoláním napadený rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, byl doručen obviněnému J. K. poštou dne 13. 9. 2013, jeho obhájci JUDr. J. P. prostřednictvím datové schránky dne 11. 9. 2013, a Krajskému státnímu zastupitelství v Brně prostřednictvím datové schránky dne 11. 9. 2013 (č. l. 538 verte). Obviněný J. K. dovolání podané prostřednictvím obhájce JUDr. J. P. zasílané soudu prvního stupně podal osobně u tohoto soudu dne 15. 11. 2013 (viz otisk podacího razítka na podání na č. l. 574).

17. Podle § 265e odst. 1 tr. ř. se dovolání podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Podle § 265e odst. 2 t. ř. platí, že pokud se rozhodnutí doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději. Lhůta k podání dovolání je podle § 265e odst. 3 tr. ř. zachována také tehdy, je-li dovolání podáno ve lhůtě u Nejvyššího soudu nebo u soudu, který rozhodl ve věci ve druhém stupni, anebo je-li podání, jehož obsahem je dovolání, dáno ve lhůtě na poštu a adresováno soudu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout.

18. Podle § 60 odst. 2 tr. ř. lhůta stanovená podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který svým jménem nebo číselným označením odpovídá dni, kdy se stala událost určující počátek lhůty.

19. Na základě těchto zákonem stanovených podmínek a skutečností, za nichž bylo v této věci dovolání obviněného J. K. podáno, je zřejmé, že je-li pozdějším doručením rozhodnutí soudu druhého stupně okamžik doručení u obviněného J. K. vyznačené dnem 13. 9. 2013, je toto datum dnem, od něhož se počítá zákonem stanovená dvouměsíční doba pro podání dovolání, která tak uplynula dne 13. 11. 2013 (tímto dnem byla středa). Obviněný však dovolání do této doby příslušnému soudu nepodal, ale učinil tak až dne 15. 11. 2013 (pátek), tudíž je podal po uplynutí zákonné lhůty.

20. Dovolání obviněného M. P. a nejvyššího státního zástupce, která formální náležitosti splňovala, byla shodně podána s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., a Nejvyšší soud proto obě posuzoval se zřetelem na to, zda v nich uplatněné výhrady splňují zákonem stanovené

podmínky pro řádné uplatnění citovaného důvodu a zda jsou dovolání důvodná.

IV. Důvodnost dovolání

21. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Podle něj je tedy možné dovoláním vytýkat výlučně vady právní, které vyplývají buď z nesprávného právního posouzení skutku, anebo z jiného nesprávného hmotně právního posouzení, tedy, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoli o trestný čin nejde nebo jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2006, sp. zn. [5 Tdo 708/2006](#)). Uvedený dovolací důvod neslouží k přezkoumávání skutkového stavu, jenž Nejvyšší soud nemůže změnit. Výjimku z tohoto obecného pravidla však představuje situace, kdy je zjištěn extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními a právním posouzením věci, což umožňuje, aby Nejvyšší soud v rámci dovolání napravil vady, k nimž v takovém případě došlo. Takový stav může však nastat jen výjimečně tehdy, když jsou zjištěny a prokázány takové vady a nedostatky, které by svědčily o zásadním zjevném nerespektování zásad a pravidel, podle nichž mají být uvedené postupy realizovány (srov. rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2005, sp. zn. [III. ÚS 578/04](#), a ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. [I. ÚS 553/05](#)). Není-li však zjištěn extrémní nesoulad, na podkladě tohoto dovolacího důvodu nelze přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat úplnost provedení dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci procesních, a nikoliv hmotně právních ustanovení.

22. Podle obsahu dovolání podaných obviněným M. P. i nejvyšším státním zástupcem Nejvyšší soud shledal, že obě shodně napadenému rozhodnutí vytýkají způsob, jakým soudy posuzovaly a následně v rámci dokazování využily jako důkaz záznam telekomunikačního provozu, který byl pořízen v jiné trestní věci. Podle obviněného M. P. bylo jeho použití a využití jako důkazu sloužícího k rozhodnutí o jeho vině nesprávné, kdežto nejvyšší státní zástupce považoval za vadu, pokud odvolací soud tento záznam považoval za nepoužitelný ve vztahu k obviněným M. K., M. T. a J. K. a nechal jej za podklad sloužící k prokázání viny těchto obviněných, v důsledku čehož je zprostil obžaloby. Takto v dovoláních uplatněné výhrady vytýkají vadu v procesním postupu soudů, jejíž odstranění se dovolatelé, ač s odlišnými přístupy a názory, nyní domáhají. Obě dovolání tak brojí proti tomu, jaké důkazy soudy braly za podklad svých rozhodnutí ve smyslu § 2 odst. 5, 6 tr. ř. v návaznosti na § 88 odst. 1, 6 poslední věta tr. ř., jenž upravuje možnost použití záznamu o telekomunikačním provozu v trestním řízení, což jsou námitky, které by v případě zjištění vytýkaných vad zakládaly extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními a právním posouzením věci, a proto Nejvyšší soud nejprve zkoumal, zda jsou tyto námitky oprávněné. Protože se týkají téže skutečnosti, lze ve vztahu k oběma dovoláním uvést následující skutečnosti:

23. Sporné odposlechy byly povoleny a zajištěny v trestní věci Inspekce Policie České republiky sp. zn. IN-TC-670/2009, 11 odd. Z. Z obsahu tohoto spisu vyplývají následující úkony: Podle záznamu o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 30. 11. 2009, sp. zn. IN-TC-670-1/2009, byly mimo jiné proti J. K. podle § 158 odst. 3 tr. ř. zahájeny úkony trestního řízení ve věci podezření z trestného činu účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 1 tr. zák., přičemž jednání, které mělo podezření zakládat, bylo popsáno s uvedením přibližné doby a místa spáchání, jakož i rolí jednotlivých podezřelých osob v rámci zločinného spolčení. Podezření ze spáchání trestného činu přitom podle tohoto záznamu vyvstalo „po prostudování spisového materiálu 4. odd. IPČR P. č. j. IN-K-1196/2009 a operativního šetření PČR ÚOOZ SKPV expozitura B.“ Podle obsahu inspekčního spisu následovaly zprávy o stavu prověřování, které vyústily v žádost o vydání příkazu o údajích telekomunikačního provozu ve vztahu ke konkrétním zde vymezeným telefonním číslům, z nichž celkem 6 [bod 1) předmětné žádosti] bylo užíváno J. K. Záznam o uskutečněném telekomunikačním provozu měl podle této žádosti sloužit k

doložení vzájemných telefonních kontaktů mezi podezřelými osobami, čímž měly být objasněny skutečnosti důležité pro trestní řízení ve věci podezření ze spáchání trestného činu účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 1 tr. zák., eventuálně účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 tr. zákoníku. Na základě této žádosti byl dne 4. 3. 2010 soudkyně Okresního soudu Brno-venkov vydán podle § 88a odst. 1 tr. ř. pod sp. zn. V 4/2010-3Nt 25/2010, Příkaz ke zjištění údajů o telekomunikačním provozu za období šesti měsíců zpětně od data vydání tohoto příkazu (č. l. 50 až 52). Po provedené analýze opařených záznamů byla dne 27. 4. 2010 Inspekcí Policie České republiky podána k Okresnímu státnímu zastupitelství Brno-venkov žádost o podání návrhu podle § 88 odst. 1 tr. ř. na vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu konkretizovaných telefonních stanic, mimo jiné pod bodem 1) rovněž stanic uživatele J. K. Tato žádost byla odůvodněna genezí sledování tam uvedených osob s tím, že „se jedná o zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 tr. zákoníku“ a „těmito telefonními čísly a telefony budou sdělovány významné skutečnosti důležité pro trestní řízení, osoby, místa, časy, způsoby páchaní trestné činnosti, odhalení sítě dalších osob, které se na trestné činnosti mohou podílet“. Na základě návrhu státního zástupce Okresního státního zastupitelství Brno-venkov v trestní věci vedené pod sp. zn. V 6-6/2010-SZN526/2010, na povolení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce Okresního soudu Brno-venkov vydal dne 3. 5. 2010 příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 odst. 1, 2 tr. ř. ve věci podezření ze spáchání účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 tr. zákoníku, neboť „dosud provedené důkazy (výpovědi svědků, operativní šetření policie, ...) vedou k reálnému podezření, že se shora jmenovaní skutečně účastní páchaní výše popsaného jednání“. Soudce vydání příkazu dále odůvodnil tím, že „v této věci již byl zdejším soudem vydán příkaz podle § 88a tr. ř., přičemž analýzou zjištěných telefonních čísel byla prokázána intenzivní komunikace mezi podezřelými. Lze tedy důvodně předpokládat, že záznamem a odposlechem telekomunikačního provozu bude možno případně zjistit další důkazy umožňující objasnění této trestné činnosti a odhalení jejích pachatelů“. Vyšetřovací úkon byl soudcem okresního soudu vyhodnocen jako neodkladný úkon podle § 160 odst. 3, 4 tr. ř. Tento odposlech byl realizován a byl zaznamenán jednak na nosičích DVD a zachycen na záznamech o vyhodnocení úkonů podle § 88 odst. 1 tr. ř. Jelikož se provedeným šetřením ve věci nepodařilo prokázat, že jednáním podezřelých osob byla naplněna skutková podstata trestného činu podle § 163a odst. 1 tr. zák., ani jiného trestného činu či přestupku, byla věc usnesením Inspekce Policie České republiky ze dne 5. 10. 2010, sp. zn. IN-TC-670-97/2009, podle § 159a odst. 1 tr. ř. odložena.

24. V nyní projednávané věci Okresního soudu v Uherském Hradišti sp. zn. 13 T 173/2011 z obsahu tohoto spisu vyplývá, že trestní stíhání proti všem obviněným bylo zahájeno usnesením Okresního státního zastupitelství Brno-venkov ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. SV 12/2011. Stíhání obviněného M. P. bylo zahájeno pro trestné činy přijetí úplatku podle § 331 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku a zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, obvinění M. K., M. T. a J. K. byli stíháni pro přečin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, a obviněný J. K. pro zločin podplácení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku. Pro tyto trestné činy byla také na všechny obviněné dne 25. 8. 2011 podána obžaloba.

25. Prvním hlavním líčením ve věci, v němž byl důkaz záznamem odposlechu telekomunikačního provozu proveden, bylo hlavní líčení konané dne 28. 1. 2013, při němž soud prvního stupně podle § 213 odst. 1 tr. ř. provedl důkaz přehráním záznamu odposlechu telekomunikačního provozu na nosiči DVD - R č. l. 79, přičemž přepis telefonických hovorů je založen na č. l. 68 až 70 a přepis SMS na č. l. 76 až 778 spisu sp. zn. 13 T 173/2011. Na základě všech dalších důkazů ve věci provedených vydal tento soud prvního stupně ze dne 28. 1. 2013 rozsudek sp. zn. 13 T 173/2011, jímž všechny obviněné uznal vinným, jak je výše popsáno, neboť z důvodů v tomto rozsudku rozvedených shledal, že odposlechy z trestní věci Inspekce Policie České republiky sp. zn. IN-TC-670/2009 lze podle § 88 odst. 1, 6 tr. ř. použít jako důkaz proti všem obviněným, jež na základě této úvahy a po zhodnocení všech dalších ve věci provedených důkazů uznal vinnými.

26. Krajský soud v Brně – pobočka ve Zlíně dovoláními napadeným rozsudkem ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, shledal závěr soudu prvního stupně o použitelnosti uvedeného záznamu telekomunikačního provozu správným toliko ve vztahu k obviněným M. P. a J. K. a v návaznosti na tento závěr považoval za správný rovněž i výrok o vině ohledně těchto obviněných, jejichž odvolání jako nedůvodná zamítl. Obviněné M. K., M. T. a J. K. podle § 226 písm. a) tr. ř. zprostil obžaloby, protože záznamy o telekomunikačním provozu podle něj nebylo možné u těchto obviněných jako důkaz použít. Tento závěr odůvodnil tím, že i když příkaz odposlechů nařízený v jiné trestní věci splňuje všechny zákonné požadavky, „je třeba rozlišit otázku zákonnosti pořízení těchto odposlechů a otázku možnosti je použít v jiném trestním řízení“. V této souvislosti s odkazem na změnu právní úpravy zakotvené v § 88 tr. ř., k níž došlo s účinností od 1. 1. 2012, a rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. [7 Tdo 150/2011](#), v návaznosti na použitou právní kvalifikaci podle § 329 odst. 1 tr. zákoníku, vysvětlil, že „je třeba přesně rozlišovat mezi faktickou možností tento důkaz procesně provést, což v dané době bylo možné, ovšem na straně druhé pak možnost tento důkaz, resp. jeho obsah použít, vzhledem k jeho absolutní neúčinnosti, a to od prvopočátku, v žádném případě nebylo možné“ (viz stranu 5 tohoto rozsudku). Z rozvedených důvodů odvolací soud dospěl k závěru, že ve vztahu k obviněným M. K., J. K. a M. T. nelze v nynějším řízení předmětné odposlechy použít, neboť tito byli od počátku stíháni toliko za přečin podle § 329 odst. 1 tr. zákoníku. Na druhé straně soud tyto odposlechy považoval za použitelné důkazy ve vztahu k obviněnému M. P. stíhanému původně pro souběh přečinu podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku se zločinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku a J. K. stíhanému pro zločin podplácení podle § 332 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, což jsou zločiny, k jejichž stíhání zavazuje mezinárodní smlouva. Vycházel pro tuto úvahu výhradně ze znění ustanovení § 88 odst. 1, 6 tr. ř. účinného v době před 1. 1. 2012, tedy v době spáchání skutku, pro nějž obviněné soudil, a nepostupoval podle znění tohoto ustanovení novelizovaného zákonem č. 459/2011 Sb.

27. Nejvyšší soud se s tímto závěrem neztotožnil, protože shledal, že odvolací soud dostatečně nerespektoval zákonné vymezení ustanovení § 88 odst. 1, 6 tr. ř. platné v době, kdy o odvoláních obviněných rozhodoval, ani judikaturu, která v době jeho rozhodování již byla platná.

28. Ustanovení § 88 odst. 1 věta první tr. ř., účinného v době před změnou zákona č. 459/2011 Sb. (účinného od 1. 1. 2012), vymezovalo podmínky odposlechu tak, že: „Je-li vedeno trestní řízení pro zvláště závažný zločin nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené“.

29. Změnový zákon č. 459/2011 Sb., který nabyl účinnosti 1. 1. 2012, ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř. upravil tak, že se slova „zvláště závažný“ zrušují a za slovo „zločin“ se vkládají slova „na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 tr. zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 tr. zákoníku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 tr. zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 tr. zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 tr. zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku“. Z toho je patrné, že odposlech bylo možné od účinnosti této změny (tj. od 1. 1. 2012, platné i v současné době) nařídit nejen pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, ale i pro další zde konkrétně vyjmenované trestné činy, mezi nimiž je uveden i trestný čin podle § 329 tr. zákoníku, pro který byli obviněni M. P., M. K., M. T. a J. K. stíháni.

30. Podle § 88 odst. 6 věty třetí tr. ř. „v jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užít tehdy, pokud je v této věci vedeno

trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice“.

31. V této souvislosti je vhodné zmínit, že podmínkou pro to, aby mohl být záznam telekomunikačního provozu užit jako důkaz, musí být nejprve splněno, že se řízení vede pro trestný čin, který je uveden v odstavci 1 § 88 tr. ř., a pokud je tato podmínka splněna, je nutné zkoumat, zda jsou naplněna hlediska vymezená v první a druhé větě § 88 odst. 6 tr. ř.

32. K aplikaci těchto ustanovení je pak potřeba zdůraznit, že určují způsob a podmínky, za kterých záznam telekomunikačního provozu lze užit jako důkaz, což nelze zaměňovat s podmínkami, za nichž mohl být ve smyslu § 88 odst. 1 tr. ř. vydán příkaz k odposlechu. Proto je pro užití tohoto záznamu jako důkazu rozhodná právní úprava, která je účinná v době, kdy se tento důkaz provádí. Z tohoto důvodu na zákonnost pořízení a použití opatřených odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu nemá vliv, pokud se v průběhu trestního řízení změní zákonná úprava, neboť je nutné trvat na tom, že zákonnost úkonů trestního řízení se posuzuje z hlediska znění trestního řádu účinného v době jejich provádění (srov. rozhodnutí č. 2/1998 Sb. rozh. tr.). Usnesení velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2013, sp. zn. [15 Tdo 510/2013](#), uveřejněné pod č. 13/2014 Sb. rozh. tr., podalo k této obecné zásadě výklad, podle něhož „zákonnost úkonů trestního řízení se posuzuje podle procesního předpisu (trestního řádu) účinného v době, kdy byl úkon proveden. Jestliže byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden v souladu se zákonem, nemohou následné legislativní změny vést k závěru, že jde o nezákonně opatřený a provedený důkaz, který z tohoto důvodu nelze provést v řízení před soudem, neboť pro přípustnost užití záznamu o odposlechu telekomunikačního provozu jako důkazu je rozhodující, zda k tomuto odposlechu a pořízení záznamu o něm byly v době jeho provádění splněny zákonné podmínky obsažené v ustanovení § 88 odst. 1, 2 tr. ř. Neuplatní se zde ustanovení o časové působnosti trestních zákonů podle § 16 odst. 1 tr. zák., resp. § 2 odst. 1 tr. zákoníku“. S tímto názorem se ztotožnil i Ústavní soud, který ve svém nálezu ze dne 7. 5. 2014, sp. zn. [Pl. ÚS 47/13](#), mimo jiné též konstatoval: „Pokud byl důkaz v přípravném řízení zákonně, procesně použitelně (a ústavně konformně) opatřen a proveden, nemůže být soudem při rozhodování o vině a trestu považován za nepřipustný jen proto, že mezitím došlo ke změně právní úpravy dokazování... je i nadále nutné trvat na tom, že zákonnost úkonů trestního řízení se posuzuje z hlediska znění trestního řádu účinného v době jejich opatření a provádění“.

33. Nejvyšší soud dále připomíná, že na základě uvedených zákonných i judikovaných skutečností je zřejmé, že pro posouzení toho, zda bylo možné v projednávané trestní věci obviněných ve smyslu § 88 odst. 6 tr. ř. použít odposlechy a záznamy o telekomunikačním provozu povolené a provedené ve věci Inspekce Policie České republiky sp. zn. IN-TC-670/2009, bylo nutné zkoumat, zda k tomuto odposlechu a pořízení záznamu o něm byly v době jeho povolení a zajištění splněny zákonné podmínky obsažené v ustanovení § 88 odst. 1, 2 tr. ř.

34. Podmínky pro postup v rámci nařízení odposlechu telekomunikačního zařízení jsou vymezeny v ustanovení § 88 odst. 2 tr. ř. tak, že: „Nařídí odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce; v odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci“.

35. Nejvyšší soud se zřetelem na okolnosti, které vyplývají z obsahu spisového materiálu ve věci Inspekce Policie České republiky sp. zn. IN-TC-670/2009, jen doplňuje, že odposlech byl nařízen ve věci podezření ze spáchání trestného činu účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 1 tr. zák. (nyní účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 tr. zákoníku), tzn. pro zvlášť závažný zločin ve smyslu § 88 odst. 1 tr. ř. ve znění do 31. 12. 2011, a proto mohl být příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydán, pokud bylo důvodně možné předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení, a nebylo by možné sledovaného účelu dosáhnout jinak. I tato podmínka byla, jak vyplývá z návrhu státního zástupce i z rozhodnutí o nařízení odposlechu předsedou senátu, splněna, neboť zde bylo dostatečně vyjádřeno, že cílem odposlechů bylo zachytit další osoby, místa, časy a způsoby páchaní trestné činnosti za účelem rozkrytí další části organizované skupiny, tzn. odhalení sítě dalších osob, které se na trestné činnosti mohou podílet (viz č. l. 345 spisu Inspekce Policie České republiky sp. zn. IN-TC-670/2009). Lze jen stručně konstatovat, že vydání příkazu soudce řádně odůvodnil, když vyložil všechny potřebné skutečnosti a vyšetřovací úkon jím byl vyhodnocen jako neodkladný úkon podle § 160 odst. 3, 4 tr. ř. (č. l. 363 až 364 spisu sp. zn. IN-TC-670/2009).

36. Na základě těchto okolností zjištěných v obsahu uvedeného spisového materiálu Nejvyšší soud uzavřel, že neshledal v těchto podkladech takové skutečnosti, jež obviněný v dovolání namítal, protože uvedenému zjištění neodpovídají jeho námitky, že odposlech nebyl nařízen soudem v řádně zahájeném trestním řízení pro zákonem kvalifikovanou trestnou činnost, nebyl podložen relevantními indiciemi, příkaz nebyl individualizován ve vztahu ke konkrétní osobě a její uživatelské stanici a zdůvodněn z hlediska jejího používání, nebylo uvedeno, jaké skutečnosti významné pro trestní řízení mají být odposlechem zjištěny, a zda a proč je nelze zjistit jinými důkazy, a že nebyly splněny podmínky § 160 odst. 3, 4 tr. ř. Uvedené výhrady neodpovídají skutečnému stavu věci, neboť soudy splnily všechny zákonem stanovené požadavky vymezené stávající právní úpravou ustanovení § 88 odst. 1, 2, 6 tr. ř.

37. Pokud obviněný M. P. ve vztahu k odposlechům, jež byly zajištěny v jiné trestní věci, vytýkal, že použití právní kvalifikace podle § 331 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zákoníku v počátku trestního stíhání bylo účelové jen proto, aby mohly být odposlechy ve vztahu k němu použity, je třeba s ohledem na výše rozvedené skutečnosti uvést, že tato námitka je zcela lichá, protože jako důkaz použití odposlechů před soudem bylo prováděno dne 28. 1. 2013, kdy již platilo ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř. v té podobě, že zde byla uvedena právní kvalifikace trestného činu podle § 329 tr. zákoníku, a proto použití odposlechů jako důkazu v řízení před soudem bylo možné i bez ohledu na to, jak bylo trestní stíhání zahajováno, resp. pro jakou právní kvalifikaci, neboť se zřetelem na výklad výše byl rozhodný stav a právní řád v době provádění a užití důkazů, tj. k datu 28. 1. 2013. V tomto směru tedy soudy postupovaly plně v souladu se zákonem.

38. K další námitce obviněného, že odposlechy nemohly být použity i proto, že v době, kdy k jejich použití v jiné trestní věci došlo, trestní stíhání ve věci, v níž byly nařízeny a povoleny, se již nevedlo, protože bylo odloženo, je potřeba uvést, že obsah záznamu odposlechů slouží jako podklad pro další vedení trestního stíhání, v němž teprve jsou skutečnosti, které jsou v odposleších zaznamenány, prověřovány a objasňovány. Proto na použití odposlechů jako důkazu v jiné trestní věci (§ 88 odst. 6 věta třetí tr. ř.) nebrání skutečnost, že řízení ve kterém byly odposlechy povoleny (§ 88 odst. 1 tr. ř.) se již nevede, nebo že právní kvalifikace, která podle § 88 odst. 1 tr. ř. vedla k povolení odposlechů, se na základě provedení dalšího dokazování neprokázala a obviněný nebyl takovým trestným činem uznán vůbec vinným. V případě odposlechu a záznamu telekomunikačního zařízení jde o zajišťovací institut, který je svou povahou velmi blízký operativně pátracím prostředkům podle § 158b a násl. tr. ř., proto v širším smyslu i odposlechy a záznamy telekomunikačních zařízení obecně slouží k předcházení, odhalování a objasňování trestné činnosti, jakož i pátrání po skrývajících se pachatelích, pátrání po hledaných nezvěstných osobách a po věcných důkazech.

39. Nejvyšší soud na základě těchto rozvedených skutečností, právních názorů a úvah dospěl k závěru, že soudu nebránily žádné překážky, k tomu, aby použil jako důkaz ve smyslu § 89 odst. 2 tr. ř. odposlech a záznam telekomunikačního provozu provedeného ve věci Inspekce Policie České republiky sp. zn. IN-TC-670/2009, o nějž mohl opřít závěr o vině jak u obviněného M. P., tak i ostatních obviněných, J. K., M. K., M. T. a J. K.

40. Při tomto závěru Nejvyšší soud shledal k dovolacím námitkám obviněného M. P., že v důsledku toho, že oba soudy, včetně odvolacího využily možnosti o důkaz odposlechy z jiné trestní věci ve smyslu § 88 odst. 6 třetí věta tr. ř. opřít závěr o vině tohoto obviněného, využily důkazu, který byl opatřen i proveden v souladu se zákonem, když i v rámci dalšího dokazování postupovaly na základě zásad stanovených v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Nejvyšší soud podle obsahu dovoláním napadených rozhodnutí, zejména soudu prvního stupně, shledal, že učiněné skutkové závěry jsou ve svém celku dostatečně důkazně podloženy.

41. Nejvyššímu soudu proto nic nebrání, aby za podklad správnosti právních úvah ve vztahu k námitkám, jež obviněný v dovolání dále uplatnil, vzal ta skutková zjištění, jak jsou popsána ve výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně, s nímž se ztotožnil i odvolací soud.

42. Obviněný M. P. byl uznán vinným přečinem zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jehož se dopustí úřední osoba, která v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu. Této použité právní kvalifikaci obviněný v dovolání vytkl, že zneužití pravomoci úřední osoby nelze shledávat v tom, že byl přestupek odložen, jako se to stalo v projednávané věci, a tvrdil, že z jeho strany nedošlo k výkonu pravomoci způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, ale jednalo se o postup v souladu s § 58 odst. 3 písm. b) zák. č. 200/1990 Sb.

43. Nejvyšší soud připomíná, že čin obviněného byl podle skutkových zjištění popsaných soudem prvního stupně spáchán zásadně tím, že 12. 8. 2010 jako vrchní inspektor Dopravního inspektorátu poté, co hlídka Policie České republiky, Dopravního inspektorátu ve složení obviněných J. K. a M. T. a M. K. při výkonu dohledu nad silničním provozem změřili radarem překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci osobního auta obviněného J. K. a vozidlo bezprostředně poté zastavili a začali s řidičem řešit zjištěný přestupek, vyhověl telefonickému požadavku obviněného J. K. o intervenci, na základě hovoru s obviněným M. T. obviněný M. K., M. T. a J. K. v rozporu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. § 45 odst. 1 písm. b), i) zákona č. 361/2003 Sb., a článku 1 ZPPP, přestože přestupek s J. K. na místě nevyřešili, nese-psali oznámení o přestupku a do protokolu v záznamovém zařízení radaru učinili poznámku, že vozidlo nezastavili a obviněnému J. K. vrátili doklady od vozidla a nechali jej odjet. Poté dne 7. 1. 2011 věc přestupku vedenou pod č. j. KRPZ-61769/PŘ-2010-151106, v informačním systému Policie České republiky ETŘ z důvodu uvedeného v § 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, i přes svoji informovanost šetřil a odložil v rozporu se skutečným stavem věci.

44. Z uvedených skutkových zjištění nepochybně vyplývají ty právní předpisy, jež obviněný nerespektoval a v rozporu s nimiž vykonával svou pravomoc vrchního inspektora Dopravního inspektorátu.

45. Podle § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.

46. Podle § 45 odst. 1 písm. b), i) zákona č. 361/2003 mezi povinnosti příslušníka bezpečnostního

sboru patří - mimo jiné - zdržet se jednání, které může vést ke střetu zájmu služby se zájmy osobními a ohrozit důvěru v nestranný výkon služby, zejména nezneužívat ve prospěch vlastní nebo ve prospěch jiných osob informace nabyté v souvislosti s výkonem služby a v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody [písm. b)], chovat se a jednat i v době mimo službu tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru [písm. i)].

47. Podle čl. 1 ZPPP příslušníci Policie české republiky jsou v řízení o přestupcích vždy povinni dbát cti, vážnosti a důstojnosti občanů i své vlastní a usilovat o to, aby občanům v souvislosti s touto činností nevznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu prováděného opatření. Podle okolností případu jsou policisté povinni občany v potřebném rozsahu poučit o jejich právech a povinnostech (odst. 1). Policisté postupují tak, aby jednotlivé přestupky byly náležitě objasněny a jejich pachatelé zjištěni. Za tímto účelem zjišťují skutkový stav věci a současně příčiny a podmínky, které páchání přestupku umožňují. K odstraňování těchto příčin a podmínek a celkovému předcházení a zabraňování páchání přestupků činí vhodná preventivní opatření (odst. 2). V řízení o přestupcích jsou policisté dále povinni důsledně uplatňovat základní zásady činnosti správních orgánů stanovené právním předpisem (§ 2 odst. 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), především zásady procesní ekonomie a hospodárnosti při volbě a provádění úkonů (odst. 3). Vedoucí služební funkcionáři Policie České republiky odpovídají za činnost policistů v souvislosti s řízením o přestupcích, řídí a kontrolují činnost podřízených policistů, provádějí potřebná opatření k odstranění nedostatků v jejich práci, schvalují jejich důležitější rozhodnutí, zejména oznámení přestupku, odevzdání věci, odložení věci nebo postoupení věci jinému útvaru policie nebo jeho organizačnímu článku, a u závažnějších případů osobně organizují jejich činnost a podle potřeby se sami podílejí na provádění úkonů (odst. 4).

48. Podle § 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990, o přestupcích, ve znění platném v době spáchání skutku, orgán policie věc odloží, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat, anebo nezjistí-li do jednoho měsíce ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující podezření, že jej spáchala určitá osoba; pomínou-li důvody odložení, věc oznámí, není-li na místě věc vyřídit jinak.

49. Z takto pro výkon pravomoci obviněného stanovených povinností plyne, že obviněný M. P. činem popsaným ve skutkových zjištěních porušil všechna uvedená ustanovení, jimiž byl jako vrchní inspektor povinen se řídit, respektovat je a plnit své úkoly tak, aby nedocházelo k jejich porušení. Ze všech okolností je zřejmé, že obviněný jednal zcela záměrně tak, aby zajistil obviněnému J. K., že za přestupek, jehož se v souladu s překročením povolené rychlosti jako řidič osobního vozidla dopustil, nebyl potrestán. Obviněný se zpronevěřil svým služebním povinnostem jednak v počátku šetření přestupku, když docílil, že ač zjevně zjištěný přestupek nebyl na místě v blokovém řízení projednán a obviněný J. K. jako přestupce byl bez potřebných záznamů propuštěn. Podruhé, když věc již byla vedena jako přestupek v dopravě, i přesto, že věděl a znal všechny skutkové skutečnosti, za nichž byl přestupek spáchán, zajistil, že věc byla odložena.

50. Všechny tyto skutečnosti svědčí o správnosti závěru soudů obou stupňů o tom, že obviněný M. P. po všech stránkách naplnil znaky přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Výhrady obviněného proti této právní kvalifikaci byly posouzeny jako zjevně neopodstatněné, a proto ze všech výše rozvedených a vysvětlených důvodů Nejvyšší soud toto dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

51. Nejvyšší soud dovolání nejvyššího státního zástupce shledal důvodným. V předchozích částech tohoto rozhodnutí vysvětlil, jakými úvahami dospěl k závěru, že odposlechy, které byly povoleny a zajištěny v řízení vedeném Inspekcí Policie České republiky pod sp. zn. IN-TC-670/2009, jsou zákonně provedeným důkazem podle § 88 odst. 1 tr. ř. a za splnění podmínek § 88 odst. 6 třetí věta

tr. ř. mohou sloužit jako důkaz v nyní projednávané věci, a to nejen ve vztahu k obviněnému M. P., ale i ohledně obviněných M. K., M. T. a J. K. Nejvyšší soud se ztotožnil s argumentem nejvyššího státního zástupce, že odposlechy, ve vztahu k těmto obviněným realizované v jiné trestní věci podle trestního řádu ve znění § 88 odst. 1 tr. ř. účinném do 31. 12. 2011, splňovaly zákonné podmínky pro jejich použití před soudem prvního stupně dne 28. 1. 2013. Pro stručnost v této souvislosti jen odkazuje na své závěry k této otázce učiněné výše.

52. Nejvyšší soud tak učinil závěr, že Krajský soud v Brně – pobočka ve Zlíně jako odvolací soud ve věci obviněných M. K., M. T. a J. K. v napadeném rozhodnutí na základě nesprávného výkladu § 88 odst. 6 tr. ř. dospěl k mylnému závěru, že nebylo možné připustit jako důkaz odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu. Zjištěný procesní nedostatek představuje extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními a právním posouzením věci, což umožňuje, aby Nejvyšší soud v rámci dovolání napravil vady, k nimž v takovém případě došlo.

53. Z těchto všech důvodů Nejvyšší soud z podnětu dovolání nejvyššího státního zástupce podaného v neprospěch obviněných M. K., M. T. a J. K. podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. 6 To 219/2013, v části týkající se obviněných v celém rozsahu. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil i další rozhodnutí na zrušenou část rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Krajskému soudu v Brně – pobočka ve Zlíně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

54. Na tomto odvolacím soudu bude, aby v dalším řízení znovu projednal odvolání obviněných M. K., M. T. a J. K. a při vázanosti právním názorem vysloveným Nejvyšším soudem (§ 265s odst. 1 tr. ř.) o nich rozhodl, a to postupem, při němž budou zachovány všechny zásady stanovené pro řádné objasnění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti podle ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř.